

Enteriőrforó - a 'Pávakert' c. papírtapéta az Iparművészeti Múzeum igazgatósági folyosóján

Leltári szám: VLT 38.12.1

Alkotó: Crane, Walter (1845 - 1915) / tervező

Készítés ideje: 1898 - 1900

Készítés helye: Budapest; London

Az Iparművészeti Múzeum jelenlegi igazgatósági folyosójának pár négyzetméternyi falfelületét a Pávakert (*The Peacock Garden*) című színes papírtapéta és a hozzá tartozó, Páva című fríz borítja.

A *Pávakert*-tapéta mintáját a századforduló neves angol művésze, Walter Crane tervezte 1889-ben, s ugyanebben az évben tervével aranyérmert nyert a párizsi világkiállításon. A londoni Jeffrey & Co. papírkereskedés által forgalmazott tapéta hirdetését a Victoria and Albert Museum őrzi (ld. [itt](#)).

A tapéta – Crane több más művével együtt – szerepelt az Országos Magyar Képzőművészeti Társulat 1895. évi Múcsarnok-béli kiállításán, majd három évvel később az Iparművészeti Múzeum *Modern művészet* című tárlatán is.

Az Iparművészeti Múzeum korabeli alaprajzainak tanúsága szerint a jelenlegi igazgatósági folyosó azon szakasza, amelynek falán a papírtapéta fennmaradt, eredetileg az igazgatói lakás halljaként szolgált. Ennek alapján feltételezhető, hogy a tapétát a múzeum akkori direktora, Radisics Jenő vásárolta meg, 1898-1900 táján. Erre enged következtetni az is, hogy a múzeum üvegnegatívjainak korabeli leltárkönyve a tapétafríz ábrázoló felvétel (NLT 2379) kapcsán Radisics Jenőt tünteti fel a tapéta tulajdonosaként.

Mindez jól érzékelteti, hogy Radisics Jenő az Angliából kiinduló művészeti megújítást, az *Arts and Crafts* mozgalmat példaadónak tekintette a századforduló magyarországi műipara számára, s ez a szemlélet nemcsak múzeumigazgatói működését, azaz kiállítási és gyűjteménygyarapítási programját határozta meg, hanem szolgálati otthonának belső dekorációjában is tükröződött.

Maga Radisics így vallott Walter Crane iránti rajongásáról: "Legbájosabb kiállításaink egyike volt az, mely Walter Crane szelíd, költői össz munkásságával ismertette meg közönségünket valamennyi között elsőnek. Mintha tavaszi napsugár költözött volna be csarnokunkba a modern művészet ez úttörőjének sokoldalú, őszinte meggyőződésből fakadó műveivel." (Radisics Jenő : *Az Orsz. Magy. Iparművészeti Múzeum és magyar gyűjteménye*. Magyar Iparművészet, 18. /1915/, 117-136:119.)

Irodalom

- Gajdó Gyula: A "Pávakert" című tapéta (papírkárpit) restaurálása az Iparművészeti Múzeumban. *Papíripar*, 2001/6.. 2001. - 227-228.
- Szerk.: Szilágyi András: Walter Crane's Wallpaper in the Budapest Museum of Applied Arts. *Ars Decorativa* 20, 2001. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 2001. - 45-51. (Dr. Horváth Hilda)
- Dr. Horváth Hilda: Láthatatlan műtárgy. Walter Crane falikárpitja a budapesti Iparművészeti Múzeumban. *Művészettörténeti Értesítő*, 44. (1995). 1995. - 291-295.
- Szerk.: Radisics Jenő: *A modern művészet. Az Iparművészeti Múzeum kiállítása. A kiállítás lajstroma*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1898. - p. 19., Nr. 204.

